

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiloase, concurs, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Colaborarea în Biserică.

Bunul gospodar știe că lucrurile mari nu se pot dobândi decât numai printr'o strânsă colaborare. De aici veni și ideea înfrățirii tuturor frunțașilor mireni din tot cuprinsul Ardealului și Banatului, ca sub aripile ocrotitoare ale Bisericii să strângă rândurile și să activeze cât mai intens în ogorul Domnului nostru Iisus Hristos.

Înălțătoarele serbări din Valea Almajului pe lângă impresia profundă ce ne-au lăsat-o prin măreția și fastul lor, ne-au dovedit că în Biserică nu poate fi deosebire de clasă socială, de culoare politică sau de situație materială, ci din contră, că oricare cruce de pe turnurile sfințelilor bisericii, ne este semnul împrejurul căruia trebuie să se unească toate elementele, toate forțele noastre, toate năzuințele și toată activitatea noastră să se desfășoare numai în jurul lor.

În afară de Biserică nu este mântuire, ne învață Domnul nostru Iisus Hristos, iar cel ce urăște pe legitimii urmași ai Capului nevăzut al Bisericii noastre, — ne învață sf. Părinți — că e simultan și dușmanul Bisericii, căci capul văzut „episcopul” trebuie să ne fie steaua conducătoare de fie ce clipă a vieții noastre și o altă cale pentru mântuirea noastră în afară de aceasta indicată de Insuși Dumnezeu nostru nu este. Cine nesocotește învățăturile propovăduitorilor cuvântului Domnului nostru Iisus Hristos și se pune în opoziție cu dânsi e un apostat, căci corabia lui Hristos nu mai are nevoie niciodată de a fi trasă la șantier pentru radicale reparații și sf. Duh nu doarme nici odată pe catargul acestei corăbii.

Dacă este cea adevărată nu poate fi schimbată nici odată fiind ea singura păstrătoare fidelă a tuturor învățăturilor lui Hristos. Viața religioasă nu poate fi indentificată niciodată cu pătrunderea intelectuală a raporturilor dintre om și divinitate și nici cu trăirea pur emotivă a

acestui raport. Creștinismul o știm, nu există numai pentru suflete simple ci și pentru suflete complexe. Amintim acest fapt, căci adevărul creștin există pentru toți și pentru totul iar forma statică a creștinismului dintr'o epocă sau alta nu poate fi orientată numai către o anumită categorie de suflete. Nu se poate vedea niciodată în obiceiuri fugitive, trăirea eternă a creștinismului. Orice dialectică izvorâtă din ură și orice vrajbă distrugătoare sentimentelor nobile din sufletul uman, nu-și are locul „făleștii și sincerii apropierei” după cum și preotul știe că în viața sa pastorală nu poate fi numai o fire contemplativă, ci pășind în mijlocul realizărilor concrete cari îi înlănțuie îndeosebi atențiunea sa, găsești, totuși și răgazul necesar pentru a împărtăși poporului și învățăturile duhovnicești și a-i îndruma pe calea cea dreaptă.

Viața contemplativă, discuțiile și disidențele de tot felul nu-și au locul în așezămintele de felul sf. biserici, care singura trebuie să ne fie îndrumătoare a vieții noastre. Căci nu poți face iubit de alți un lucru pe care nu-l iubești și sufletul adevăratului creștin e smerit și sufletul smerit se întoarce întotdeauna liniștit, recules și plin de încredere la Dumnezeu iar semeția scormonește multe defecte a sufletului nostru.

E necesar din timp în timp să reamintim și aceste mărunțișuri cari însă alcătuiesc cuprinsul vieții noastre și o religioasă rămâne moartă dacă acestor lucruri cotidiene nu le împrumută stilul mare a unei simțiri și cugetări superioare. Biserica să ne fie deci singurul refugiu pentru sufletele noastre smerite, căci plecând numai pe calea evangheliei care este îngustă de umblat, ne putem forma și consolida sufletește.

Să căutăm să umblăm pe calea ce ne apropie și nu pe cea care ne desparte și ne duce la disolvarea celui mai sfânt așezământ al nostru.

PETRU TOMA

Adunarea generală dela Bozovici. a Frăției Ortodoxe Române.

În așteptarea celor din urmă participanți din Caransebeș la adunarea F. O. R.-ului în Bozovici, în autobusul ce staționa în fața crucii din Piața Caransebeșului, un gând mă ținea prisionier ca și vehicolul de lângă cruce. Două mii de ani de când s'a semănat aici popor românesc; câte nu s'au scurs pe jghiabul vremii; popoare, unele mai barbare ca altele. Iar unele ni-au rănit adânc, și altele nu ni-au atins măcar sufletul. Au urmat apoi alte vremuri, cu alte popoare. Unele ca vârtejul ni-au învolburat în „înnoirile“ lor, iar astăzi încă stârue, și mai tare stârue vârtejul să ne ducă în surpare. Dar crucea, care de două mii de ani stă mereu aici cu noi, care a răspuns cu blândețe barbarilor — și i-a cucerit; care s'a frânt dar nu s'a prăbușit în bătaia curentelor „nouă“, — crucea, *simbolul vecinicii* — întocmai ca al suferinții — a fost și este, aceeași totdeauna.

Dacă ea a fost înălțată pe vârf ridicat de munte, dacă ea mână și preoți și popor și intelectuali din orașe și sate la propovăduire, atunci semnele timpului oricât ar fi de prevestitoare în rău, nu sperie pe nimeni. Au trecut floroșii barbari, au trecut stăpânitorii milenari, — vor trece și fulgerele închinătorilor lui Antichrist, iar noi vom rămâne lângă crucea Domnului ca să trăim prin ea...

Razele răsăritului de soare, în dimineața zilei de 26 Iulie ne-au sărutat departe de Caransebeș. Eram 22 membrii ai Frăției Ortodoxe Române, plecați la adunarea generală dela Bozovici. Dincolo de minunata „Cumpăna Apeilor“ trecem în județul Caraș. Dar regiunea e de același pitoresc pretutindeni; te fură, te cucereste și nu simțеști goana în care te duce la capăt. Frumos e Bănatul nostru! Peste tot cu dealuri, peste tot cu holde, unde mergi găsești viață, acasă te simți oriunde în sânurile lui...

Patru ceasuri de drum și nici o oboesală, corpul ține ison sufletului care nu mai birue admirând în dreapta și în stânga.

La Bozovici, aceleași case albe, curate pe care le găsești în toate satele Almăjului, doar mai mari, vorbesc de mai multă bunăstare. În centrul comunei parcul adie răcoarea din valea Nergănelui, pretenția de orașel e mai legitimată ca oriunde... O cazarmă impunătoare aduce aminte de timpurile când Bozoviciul era garnizoană în toată forma, și el așteaptă resemnat reînvierea zilelor lui de glorie. De aceste zile pare să spună și chipul turnat în bronz al lui

Eftimie Murgu, străjuitor în fața cazarmei, cercetată la 1772 de împăratul Iosif al II-lea, iar la 1817 de Francisc și împărăteasa Carolina.

Pălcurile de creștini, îndreptați spre biserică, dau impuls și direcție pașilor noștri. Pe un loc înalt, dominator, un arc de triumf; în jurul lui popor numeros. Fanfara de țărani chipeși, condusă de inv. Floarea Matei ne întâmpină. Suntem în fața bisericii și primarul comunei Marian Budu într'o impunătoare ținută urează bun venit. Președintele, Dr Cornel Corneanu mulțumește pentru frumoasa și entuziasta primire. Cântă apoi corul mixt pe care îl conduce bătrânul învățător Ilie Ruva.

Lumea se adună la biserică unde preoții se pregătesc pentru liturgie. Dar nu aici se săvârșește liturgia. Prevăzându-se accesul mare de credincioși, Prea Sfințitul Părinte Episcop a dat binecuvântarea ca să se țină afară. Se pornește dar în litie spre Troița din mijlocul parcului. Sobor impunător de preoți în frunte cu protopopul Mehadie *Iosif Câmpian*, delegatul P. S. Episcop. Preoții: Timoteiu Borchescu Borloveniivechi, Traian Călțun Borloveniinoi, Silviu Novacovici Bănia, Ioan Goanță Bozovici, Dr Iacob Crețiu Bozovic-, Nicolae Badini Dalboșeț, Nicolae Novacovici Gârbovăț, Iosif Bololoi Gârbovăț, Nicolae Bihoiu Lăpușnicul-mare, Petru Suciu Moceris, Petru Popovici Pătaș, Ioan Vladu Prigor, Eremia Borchescu, Prilipăț, Tiberiu Șuta Rudăria, Nicolae Careba Rudăria, Ioan Goanță Șopotulnou și Emil Chimbir din Șopotul-vechiu fac o impunătoare coloană. Înaintea ei diaconul Andrei Jucos, în urmă numeros popor, mulți intelectuali și mii de țărani din cele 15 comune ale Almăjului. Drumul era presărat cu verdeață și flori, iar casele împodobite cu drapele naționale și cu covoare. Soarele de Iulie ardea fețele lor, zâmbitoare la atâta lumină, atâta sărbătoare. În fața troiței s'a improvisat un frumos altar. Așteaptă acolo protopopul Virgil Musta al Oraviței, care pontifică la liturgie. Au mai sosit dela Timișoara însuflețitul biserican Dr Mihai Groșianu, dela Oravița prefectul județean Dr Ioan Băleanu, prim medicul județean Dr Ioan Fira, directorul Mihail Drugărin deputați sinodali, prof. M. Lighezan, președintele Asociației corurilor și fanfarelor din Caraș, Dr Gh. Stoicu fost subprefect ș. a. dela Bocșa Dr Ionel Gașpar, dela Caransebeș primarul Dr Dimitrie Novăcescu, directorul Matei Armaș, Dr Const. Sgăvêrdia, Dr Const. Stângu, consilierii eparhiali Aurel Moaca și Nicolae Cornean, Ing. Petru Fotoc, revizorul Pavel Jumanca, Dr Titus Anton, episcopul Ioan Têrziu, inv. Romulus Pârveu, etc. Iar din Almăj sunt față toți intelectuali satelor, reprezentanții ma-

gistraturii, administrației, armatei, deputatul sinodal Ing. Damaschin Stroca, în fruntea întregului personal al „Comunității de avere”. Am remarcat cu multă satisfacție prezența foarte multor doamne înmănușiate în „Soc. ort. naț. a femeilor române” apoi „Oastea Domnului” și celelalte așezăminte religioase și culturale.

Sub desişul frunzelor de copaci, sfânta liturghie este ascultată ușor și cu multă evlavie. Baritonului frumos al diaconului îi răspund corurile din Bozovici, Dalboșeț și Lăpușnicul-mare, bine instruite.

La priceasnă predică protopopul Virgil Musta despre biserică. Un cuvânt nimerit, mai ales că în sprijinul ei se înrolează oastea F. O. R.-ului, punând nădejdea mântuirii noastre numai în biserică. Salută pe președintele F. O. R.-ului, Dr Cornel Corneanu și pe membrii comitetului, ostenitori ai propovăduirii evangheliei Domnului. La finea liturghiei se face rugăciunea chemării Duhului Sfânt, sfințirea apei și stropirea popoului, după care președintele Dr Cornel Corneanu, deschide adunarea generală cu cuvântarea publicată în numărul nostru anterior. Corurile și întreg poporul cântă Impărate ceresc. După formalitățile începerii lucrurilor adunării generale, în numele P. S. Părinte Episcop și în numele preoților din Almăj protopopul Iosif Câmpian salută pe misionarii F. O. R.-ului, care s'au ostenit să propage cuvântul Domnului în aceste ținuturi depărtate ale Eparhiei.

Veteranul preot Nicolae Novacovicu își mărturisește în numele Almăjului istoric bucuria inimii când vede cum în sprijinul bisericii — atacată de tot felul de curente vrăjmașe: religioase și sociale, intelectualii îi vin întru ajutor.

Primpretorul G. Stăncescu, în numele administrației salută cu multă dragoste descinderea F. O. R.-ului în Almăj, asigurându-l de tot sprijinul acesteia.

Preotul Ioan Goanță Bozovici dă cetire următoarei scrisori a dlui Dr Mihai Groșianu:

On. Of. Parohial Ort. Român Bozovici.

Cucernice Părinte,

Vă rog primiți mulțumirile mele pentru invitațiunea la Soborul F. O. R. din 26 Iulie c. Bozovici.

Aceeași chemare la acest într-adevăr înălțător și sfânt Praznic al credinței și legii Românești, mi a făcut-o și vrednicul Președinte, apostol și proroc de ortodoxie Românească, care este buna mea rudă Dr Cornel Corneanu.

Bozovici și Almăjul, gândindu-mă la zilele mari de explozie dinamică românească ale tinereții mele, când unica patimă se lupta cu mine, de a ne vedea stăpâni pe pământul liber românesc, îmi trezesc un dor de vrajă, și faptul că aş putea să fiu în mijlocul vostru, iubiți almăjeni, mi-ar sporî puterile ca lui Anteu din

mitologie. Dar cu adâncă părere de rău îndeletnicirile mele profesionale, singura pâne ce o câștig, cu sudoarea feții, mă opresc aici. Aripile cugetului însă ca niște cheruvimi, mă duc pe ziua praznicului la voi la mărețul sobor al dreptei credințe românești. Faceți Cucernici Părinți, grăitori de Dumnezeu, ca în aceste zile de Anticrist Ortodoxia noastră românească să fie corabie de mântuire, și Cruce de înălțare.

Ești, și va trebui să eșim cu toții, la răspântii și să strigăm în lumea largă, că numai potirul altarului ort. românesc va învinge. Bunătatea, ideea creștină românească, și cu ele puterea Românească, se va arăta prin cei trei Arhangheli, Rafail, Gavril și Mihail. Zilele ce trăim sunt sodomice. Satana și Anticrist sunt în acțiune. Fiecare dintre voi, până la ciobanul blândelor oi, dela marii ciobani ai sufletului românesc să și pregătească rolul lui Lot, scăpat de focul Sodomei.

Da! într-adevăr ne-au năpădit proroci mincinoși. Sfântul Templu este plin de samsari și târgoveți. Pregătiți calea divinului copil din Nazaret. Biciul Bisericii și credinței noastre, drepte românești, va curăți sfântul Lăcaș al Domnului pe pământul Românesc. Cântați cântare de biruință. bine cuvântați pe Domnul, întru curățirea sufletului și slăvirea numelui de român drept credincios. Amin.

Să trăiți cu toți. Fericirea Vă dorește al vostru iubitor frate.

Timișoara la 23 Iulie 1936.

Dr Mihai Groșianu

Președintele de onoare
a F. O. R.-ului. Eparhia C-sebeș.

În cuvântul ce-l ia dl Groșianu mărturisește cum totuși nu a putut absentă dela această marea întrunire a intelectualilor bănățeni, grupați în F. O. R.-ul roditor de făptuiri spirituale.

Preotul Dr Iacob Crețiu, desvăluie cu clan bucuria preoților almăjeni și îndeosebi a celor din Bozovici pentru sprijinul pe care F. O. R.-ul aleargă să-l dea bisericii în îndreptarea sufletească a credincioșilor, iar studentul inv. Horia Buracu aduce salutul Echipei regale dela Rudăria.

Tuturora le răspunde președintele exprimându-și satisfacția pentru concursul neprecupețit și însuflețit al Almăjului ce-l dă misionarii F. O. R.-ului.

Secretarul Dl Petru Toma dă cetire raportului general privitor la activitatea din anul trecut 1935/36. Raportul este primit unanim și cu multă însuflețire*).

Se prezintă apoi contul de gestiune încheiat la 30 Iunie 1936.

Adunarea generală pentru a facilita funcționarea Consiliului eparhial alege pe membrii săi externi de membrii onorari ai Consiliului, concredzând demnitatea de vicepreședinte executiv distinsului consilier eparhial Aurel Moaca, iar secretariatul exactorului consistorial Petru Toma, licențiat în teologie. Locurile vacante le între-

*) Il vom publica într'un număr viitor.

gește cu ortodoxi binemeritați din Caransebeș, ca prof. Antoniu Sequens, consilier silvic Const. Pepa, consilier eparhial Nicolae Cornean, secretar general Teodor Dragomir, subprefect Dr Oct. Daminescu, institutor și ziarist Romulus Roman delo Logoj etc. ect.

După epuizarea ordinii de zi, a adunării generale se procedează la alegerea comitetului cercului Almăj în următoarea componență:

Comitetul Cercului Bozovici al F. O. R.-ului
Președinte: Dr Liviu Ruva medic Bozovici;
Vicepreședinți: Al. Boldescu șef jud. Bozovici,
Ing. Damaschin Stroca Bozovici, Dr Ion Draghici
avocat Bozovici; Secretar: Ing. C. Ștefănescu
Bozovici; Cassar: Pavel Magiaru notar Bozovici.

Comitetul de direcție:

Gh. Stănescu primpretor Bozovici, Dr Ion Laiș medic veterinar Bozovici, Ilie Ruva fost director de bancă Bozovici, Mihail Șuvețiu dir. școlar Bozovici, Sofronie Sirbu inv. pens. Prilipeți, Nicolae Bololoi inv. pens. Gârbovăt.

Membrii consiliului:

Gh. Vasilescu jud. Bozovici, Gh. Mihailovici subvizor școl. Bozovici, Alimpie Rădulea inv. pens. Rudăria, Alex. Busa funcț. pens. Bozovici, Ion Mila brigad. pens. Bozovici, Ion Bogoevici Bănia, Aurel Zaberca inv. director Lăpușnicul-Mare, Ion Ieva inv. pens. Bozovici, N. Țipăreanu inv. Borlovenii-Vechi, Petru Bârsan comerc. Bozovici, Martin Careba Borlovenii-Vechi, Gh. Seracovan inv. Șopotul nou, Nistor Budescu Dalboșeț, Dionisie Goanță Moceris, Petru Pistrilă inv. dir. Gârbovăți, Ilie Matei Bozovici, Petru Boldea Borlovenii-Noi, Marian Budu Bozovici, Aurel Bârsan comerc. Bozovici, Nicolae Hânda Prigor, Ion Berbentea Șopotul Vechiu, Gligore Simtion Pătaș, Toma Smeu Bozovici, Nicolae Serafin Pătaș.

Președintele mulțumește tuturor: autorități și persoane cari au luat parte și celor cari au ostenit pentru aranjarea atât de succasă a frumoaselor serbări dela Bozovici. După cântarea troparului „Bine ești cuvântat Doamne“, întregul popor, în frunte cu preoții celebranți, se îndreaptă în litie la sf. biserică, unde este miruit.

Președintele, însoțit de membrii Consiliului, depune coroane de flori, la mormântul lui Eutimie Murgu și la mormântul preoților adormiți în Domnul Ioan Brânzeiu, Nicolae Bihoiu și Romulus Novacovici.

Urmează masa frățască la care i-au parte circa 200 persoane. Intr'o atmosferă cu adevărat frățască se rostesc câteva toaste în sănătatea

manifestătorilor Așezămintelor noastre și pentru îndelunga trăinicie a acestor Așezăminte.

Astfel au decurs serbările F. O. R.-ului dela Bozovici. Ele constituie una dintre cele mai frumoase și impunătoare manifestațiuni bisericești și dau dovada spiritului creștinesc viu și gata la muncă al dreptcredincioșilor noștri.

Raportor

Fiscul — Impozitele.

Echivalent, agricol, taxe, cotizațiuni etc.

Fisc, fiscal, sub inițiala denumire, se înțelege, tezaurul public și gestionarii lui. Astăzi, noțiunea *fisc, fiscalitate*, imaginează dușmanul care te persecută fără cruțare și fără milă. Mai mult, comite chiar îngrozitoare nedreptăți. *Fiscul*, face victime mai multe ca revoluția din această săptămână în Spania.

Mai toți preoții dela sate, au avut neplăcuta ocaziune, să vadă execuțiile sumare a fiscoșului, fie pe propria socoteală, fie la enoriași. Execuțiile fiscale sunt mai drastice decât cele ortodone de curtea Marțială.

Înțelegem impuneri legale și drepte să fie la neplată sancționate și urmărite cu energie, dar cazurile de nedreptate și ilegalitate, să fie cercelate cu deamănuntul și cu atențiune.

Durere însă, la *fisc* noțiunea de dreptate și legalitate, nu valorează mai mult decât cifra scrisă în cutare coloană și carte de contabilitate.

De aci izvorăsc atâtea brutalități și nedreptăți.

Despre fisc, impuneri și teroarea lui, nu-mi aduc aminte să se fie scris în coloanele „Foaiei Diecezane“ și tot așa de puțin s'a vorbit vreo dată în corporațiunile sau organizațiile preoțești. S'au scris despre multe, s'au vorbit despre și mai multe. La puține s'a ajuns la o soluție practică, pentru că a lipsit perseveranța.

După părerea mea, lupta ce s'a dat — mai mult de alții, decât de noi — pentru salar, ar trebui să fie egală cu limpezirea situației fiscale a: Sesiei, profesionalului, echivalentului, taxe și cotizațiuni comunale etc. Pentru că în baza cifrelor din coloanele contabilicești a matricolelor fiscale, Dl Agent, multiplicat în Eclipsă și secondat de jandarmi și fel de fel de slujbași ai satului, te execută fără milă, neținând seama de nici un considerent moral sau legal. De aci scene penibile și degradante, afară de paguba în sine. De bună seamă Dl agent nu-i vinovat. Vinovat este cel care a făcut impunerea, dar cel mai mare vinovat este cel impus, — în cazul de față preotul — pentru că nu s'a îngrijit, ca din bună vreme să se apere.

La noi — am cercetat destule cazuri, ca să pot declara bazat pe realitate — preoții, fiecare în parte au răspuns fiscului cum l-a tăiat capul. *Fiecare individual*. Unii s'au resemnat și au plătit, atât cât li-s'a cerut. Sunt cei mai mulți alții cari au făcut apel, — ca fiecare cetățean contribuabil, — bazați pe notița de pe procesul verbal de impunere, că au dreptul la apel „în 20 zile de primire“. Cei mai mulți, dela primele instanțe de apel, sau nu s'au prezentat să-și susțină apelul, sau perzând cauza ca nemotivată suficient, s'au resemnat și au plătit; iar cei puțini cari au câștigat față de fisc, printr'o motivare serioasă și perseveranță, s'au mulțumit cu atât, nemai interesându-i că au frați cari tânjesc în aceeași boală.

Nu am văzut încă până acum vreo sentință rămasă de definitivă în fața instanțelor de apel, în materia ce ne interesează (sesie, profesional, echivalent etc.) să se fie publicat, ca să se servească și alții de ea.

Egoismul celor ce au asemenea sentințe, reoglindește deajuns starea noastră ca tagmă.

Nu cred să existe altă tagmă, care să sufere de *lipsă de solidaritate profesională ca noi*.

Noi n'am reacționat sub nici o formă, contra disprețului de a ni-se da salariul tocmai la patru. Noi, la ilegalități și abuzuri, reacționăm, *în mod individual*, fără a împărtași și alți semeni de câștigul nostru.

Să ne întrebăm cu multă dreptate: Ce nume ne putem da?

*

În cele ce urmează, voi arăta un caz tip de impunere și măsurile legale, ce s'ar putea lua contra abuzurilor și ilegalităților.

(Urmează)

Pr. Traian Constantin

Preotul, laicul și neajursuri bisericesti.

De: **Iosif Pepi Târziu** subvizor școlar de Arad.

(Continuarea și sfârșit).

6. Luptele de partid, această plagă a neamului nostru a contribuit la întunecarea prestigiului preotului nostru. Oare nu știm din istorie că imperiul roman s'a desmembrat din cauza luptelor interne de partid?

E de ajuns ca preotul, numai din interesul satului său, să se pronunțe pentru puternicii zilei, și vine câte un pierde-vară din slujba altui partid, să terfească pe preot în fața credincioșilor săi, care de multe ori fără să militeze și fără să fie înscrise într'un partid, contrar convingerilor politice pe cari le-ar avea, a spus un bun cuvânt despre oamenii zilei, dela cari așteaptă un ajutor material pentru repararea bisericii sale.

Oameni cari nu au fost la biserică decând s'au botezat, în asemenea cazuri dărâamă prestigiul și zădărnicesc străduințele multor cucernici preoți.

7. Știm cu toții că clerul ortodox și instituțiile bisericesti luptă contra laicizării bisericii noastre. La aparență credem că această luptă e îndreptată contra tuturor laicilor. Ca laic mă atașezi punctului de vedere al clerului. Și să vă spun de ce: Dintre toate piedecile ce se pun în drumul misiunii preotului nostru, suntem noi laicii — cu puține excepții — să o recunoaștem, suntem noi și numai noi. Pentru toate avem timp numai pentru biserică nu. Escelăm prin absență dela serviciul divin. Uneori se întâmplă totuși să mergem. Când? La alegerile membrilor Adunării eparhiale și a Congresului național. Atunci și cu puține excepții numai atunci.

Vezi Doamne, suntem intelectuali și avem mândria bolnavă ca să nu o numesc tupeu, a aștepta un loc în corporațiunea pe care o sfidăm și o atacăm, ca și când Biserica Domnului acestea le-ar avea de scop. Cum să vină țaranul la biserică când noi intelectualii nu le servim de exemplu?

8. Noi așteptăm ca preotul satului să dea dovadă că este un bun gospodar al bisericii, îngrijind de pictura ei, de cumpărarea ornatelor și odoarelor bisericii, cari trebuie să fie în congrasuire cu titlul ei de biserică dominantă. Ne-am întrebat vreodată cel puțin în gând: are, și oare de unde are preotul banii atât de necesari preocupării lor? În trecut s'au zidit biserici, împodobite cu prapori, icoane, dar toate acestea erau procurate din daniile benevole ale intelectualilor, cari, pe lângă aceste jertfe mai donau fundațiuni considerabile bisericii. Vedeți rapoartele Sinoadelor noastre eparhiale.

Astăzi noi intelectualii pentru toate avem parale numai pentru biserică nu. Ne înscriem membrii ai lojelor francmasonice, unde plătim taxe mari de membrii, călătorim de plăcere în străinătate căci băile din țară nu mai corespund nulității noastre de toate categoriile. Dimpreună cu cocoanele noastre jucăm la hazard și fumăm cu ele împreună ca să fim în mileul omului cult, în terminul vulgar de acum. În treacăt amintesc că fetele noastre de dascăli și preoți nu mai sunt exemple de imitat din partea sătencelor noastre.

9. Pe vremuri ca învățător confesional plăteam 20 coroane aur ca dare intelectuală pentru susținerea instituțiilor bisericesti. Astăzi nu plătim nimic. De ce? Ce mai proteste unanime și la ce atacuri ar fi espusi Părinții Episcopi dacă ar îndrăznii să ceară dela noi pe bază de dare progresivă un ajutor pe seama bisericii și slujitorilor ei ajunși în impas din cauza tembelismului nostru? Unde sunteți voi intelectuali laici români din Ardeal și Banat cari nu aveți prunci și cari cu ajutorul acestor preoți persiflați de voi ați ajuns la averi fabuloase prin pozițiile câștigate cu votul lor din cari noi cu drept cuvânt așteptăm să jertfiți pentru biserică nu mult, ci numai suma considerabilă ce o cheltuiți pentru vițiile voastre?

Unde ați fost când s'a votat legea cultelor și a salarizării clerului ca acolo în Statul Țării să vă ridicați cuvântul vostru de recunoștință față de biserică și preot, cari azi suferă că s'au spus pentru reușita voastră?

Incepeți voi de sus în jos mișcare pentru ridicarea bisericii și a preotului satului. În ședințele Adunării noastre eparhiale să se introducă duhul înțelegerii, ședințele voastre să fie o școală pentru ascultătorii din tribune, precum erau în trecut și ele să nu se mărginească la cetirea monotonă a rapoartelor conzistorului. Aceasta o așteptăm cu toții după cuvintele proverbului:

Dela Vlădică până la opincă. Luați voi laici intelectuali exemplul pe marele meu superior ministrul Dr. Angelescu, care a dat dovadă că a fi mare biserican nu înseamnă a fi și un rău român ci e datorința a ta și a fiecărui om care are pretenția a se numi. „Om făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu“.

Când ne vom îndeplini toate datorințele noastre în parte înșirate aici, vom avea dreptul să pretindem ca preotul să fie la înălțimea chemării sublimă, bun gospodar, să fie onorabil îmbrăcat, să fie cu mersul științei și să fie exemplul vrednic de imitat. Până atunci starea în care se află biserica și preoții ei e rușinea noastră a laicilor care nu ne onorează nici decum.

Sfințirea Clopotului în Prisaca.

Des de dimineață, încă sub razele unui soare opac, lumea credincioșilor comunei Prisaca se adună la biserică, întrebând de actul sfințirii și suirii noului clopot. Iată, că peste puțină vreme sosesc și cucernicii preoți conliturgisitori: On. Păr. Prof. Filip Pop, Pr. Gh. Bria, Gh. Sperlea și preotul local P. Voicău. Sfânta Liturghie se face în sobor.

Printre asistenții la aceste serbări, amintim pe: Dl Notar cercual C. Ungureanu, Dl Subnotar Becek Al. și o mulțime de intelectuali și fruntași din comunele vecine, mulțumindu-le și pe această cale pentru ajutorul dat.

După săvârșirea Sf. Liturghii, clopotul, ce-și aștepta chemarea, a fost scos în fața bisericii purcezându-se în prezența lumii, la sfințirea lui, conform ritualului obișnuit. În urmare preotul local arată poporului credincios, rostul și însemnătatea acestor fel de festivități în viața poporului, pornind dela cuvintele Apostolului: „Intr'u toate mulțumiți căci aceasta este voia lui Dumnezeu în Christos Iisus pentru noi“. Ep. I Pavel — Tes. 5,18 — rugând binecuvântarea Tatălui Ceresc asupra Prea S. S. Episcopului nostru Vasile, M. S. Regelui Carol II. pentru sănătatea și mântuirea Lor și a întregului popor drept credincios.

On. Păr. Filip Pop răspunde printr'o cuvântare ocazională, arătând însemnătatea și rostul clopotelor îndemnând poporul la credința în Dumnezeu. Cu acestea luând sfârșit festivitățile, oaspeții au fost conduși la casa parohială unde s'a servit masa.

Pr. Petru Voicău.

Ș T I R I

† **Profesorul I. St. Paulian.** La încheierea foii ni-a venit vestea tristă a morții distinsului nostru prieten, profesorul I. St. Paulian din Turnu-Severin. Cetitorii foii își amintesc desigur de sbuciumata viață a celui ce a îndurat atâtea pentru dragostea de Neam. A suferit suspiciuni și prigoniri dela Unguri, când ne-a cercetat cu neîntrecuta sa „Doina“; dela Nemți și dela Bulgari în timpul războiului și al internării sale în lagărele bulgărești din Psalcani. Cu sufletul său mare și pururea tânăr ne-a cercetat în toate împrejurările, la bine și la rău. Cu moartea lui foia noastră pierde un prieten neprețuit și un colaborator de elită.

Transmitem și pe calea aceasta, condoleanțe întristatei familii și societății văduvite de conducătorul ei, iar pentru cel răposat cerem îndurarea lui Dumnezeu, Care să-l mângăie, așezându-l pe el între cei aleși ai Cerului!

Cursuri de perfecționare pentru învățători. Asociația învățătorilor din județul Severin a organizat un curs de perfecționare pentru învățătorii din acest județ. Inaugurarea solemnă a cursurilor s'a făcut duminică în 2 August în prezența unui numeros public și în cadre festive. Cursul durează 2 săptămâni.

Mulțumită publică. Oficiul Parohial ort. rom. din Săceni, mulțumește donatorilor jos notați pentru ofrandele trimise:

Pr. Ion Popescu, epitropia Pecica	Lei 100
Protopop Iovian Murășian Turda	50
Nicolae Crișciu Sibiu	50
Dr Gheorghe Gârda Făget	100
Banca Națională București	300
„ „ Sibiu	100
„ „ București	1000
„ „ Cluj	20
Ion Ciocârlie București	200
Dr Iustin Suciu Arad	100
Dr Ștefan Pop Caransebeș	60
Uniunea Avocaților din România București „	100
Prot. Dr A. Mihaiescu și Biserica ort. Lugoj „	240

Total Lei 3320

Suma din urmă . Lei 5980

Total general . Lei 9300

Note Oficiale.

Nr. 4821 E/1936.

Atragem luarea aminte a conducătorilor On. oficii parohiale, că dacă până la 1 Septembrie a. c. nu vor griji, ca epitropiile parohiale să trimită Librăriei și Tipografiei noastre diecezane prețul de abonament pentru „Foia Diecezană“ pe anul 1936, responsabilității personale vom încasa prețul pe abonament restant dela acei, conducători de oficii parohiale, cari nu-și fac datoria.

Caransebeș în 3 August 1936.

Episcopul diecezan:

† Vasile

Nr. 4890 Șc. 1936.

Protoiereul Dr. Petre Procopoviciu profesor la Academia teologică din Oradea a publicat de curând noua sa lucrare intitulată: „Ritualistica sau Manual de ritual al bisericii ort. române“.

Cum însuși autorul spune, lucrarea a fost determinată de lipsa îndeajuns simțită a unui manual de ritual. În scopul acesta s'a compus lucrarea, utilizându-se la compunerea ei toate cărțile de tipic aprobate de sfântul Sinod al Bisericii noastre.

Se rezolvă deci prin ea o problemă arzătoare, dându-se un îndreptar practic și cu tendința de unificare, a tuturor practicilor liturgice din biserica noastră.

Doritorii de a o avea se vor adresa la Consiliul eparhial, până la 1 Septembrie a. c.

Costul unui exemplar este de Lei 100.

Caransebeș în 1 August 1936.

Episcopul diecezan:

† Vasile

Nr. 4782 Sc 1936.

CONCURS.

Tinerii cari doresc să fie primiți în școala eparhială de cântăreți din Caransebeș să înainteze la Consiliul eparhial cererile lor timbrate în regulă și însoțite de următoarele documente:

- 1). Extras de botez.
- 2). Certificatul de absolvire a cel puțin 4 clase primare.
- 3). Atestat de moralitate dela Oficiul parohial și
- 4). Certificat medical eliberat de medicul Dr. Tiberiu Ionescu din Caransebeș. Acest certificat îl vor produce numai cei cari se înscriu întâia oară în școală.

Spre orientare comunicăm, că în școală se primesc tineri între 18-25 ani, iar în cazuri bine motivate și sub această vârstă.

Toți elevii sunt obligați a locui în internatul școlii.

La înscrierea în școală fiecare achită taxa de 100 Lei pentru înscriere.

Pentru internat taxa este de 3600 Lei anual, care se plătește în trei rate de câte 1200 Lei, anume: una la înscrierea în școală a II-a la 7 Ianuarie 1937, iar a treia la 10 Martie 1937.

Orice absență justificată nu scutește dela plata vre-unei părți a taxei de întreținere.

Elevii au să aducă cu ei rufăria de pat și tot ce e necesar la o școală cu internat.

Cursurile încep la 1 Noembrie 1936.

Caransebeș, în 25 Iulie 1936.

Episcopul diecezan:

† VASILE

A P E L.

Anul acesta împlinindu-se un sfert de veac dela moartea pedagogului *Dr. P. Span*, unul din numerele viitoare a Revistei Asociației învățătorilor din orașul și jud. Sibiu — „Luceafărul“ — va fi închinată memoriei acestui dascăl, care timp de 19 ani a răspândit neîntrerupt cultura și a pregătit neamului românesc generații de luminători devotați.

Pentru cunoașterea cât mai intimă a „omului“ și a „dascălului“ Span, rugăm stăruitor pe toți foștii lui elevi, prieteni sau pe aceia cari au trăit aproape de el să prindă, în cuvinte puține, scene și atitudini, cari îl caracterizează sub orice latură sufletească și să le trimită cât mai în grabă pe adresa: Dr. L. Bologa, prof. Școala Normală „A. Șaguna“ Sibiu. Ele vor fi publicate sub titlul comun de: „P. Span omul și dascălul în lumina amintirilor elevilor, prietenilor și cunoscuților săi“.

Rugăm totodată redacțiile revistelor învățătorești să reproducă acest apel, iar învățătorii, profesorii și preoții să-l răspândească în cercuri cât mai largi.

Prof Dr. L. Bologa

Sibiu-Școala Normală „A. Șaguna“

Publicațiune de licitație.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformarea Casei parohiale din Tolvădia evaluată la 66.840 Lei se publică licitațiune minuendă pe Duminecă 16 August 1936 ora 3 d. a. în localul primăriei din Tolvădia.

Planul și devizul stau la dispoziția reflectanților în orice zi în biroul parohial.

Licitanților nu li se rebonifică spese de drum ori diurnă.

Consiliul parohial își rezervă dreptul să conferă lucrările licitantului care oferă mai multă încredere fără considerare la rezultatul licitației.

Licitanții vor depune ca vadiu 10% din suma de întreprindere în numerar sau în hârtii de valoare.

Tolvădia, la 19 Iulie 1936.

Ilie Jivoin

secretar.

Aureliu Gătăianțu

preș. al cons. parohial.

Societatea corală „Doina“ din T-Severin are nemărginita durere de a anunța pe toți cei ce au cunoscut pe fondatorul și președintele ei, bunul român și neînfricatul patriot

Profesorul ION St. PAULIAN

că sufletul lui bun și drept sălășluște de a dreapta Tatălui Ceresc pe Care tot timpul vieții l-a proslăvit în cântece și imnuri.

Activitatea lui rodnică pe terenul național și luptă pe care timp de 40 ani a dus-o fără o clipă de răgaz pentru a stabili și întreține mereu viața, flacăra dragostei între frați, îl așază în rândul celor ce au binemeritat dela Patrie.

Coriștii și membrii Societății „Doina“ plâng moartea iubitului lor Președinte, căruia în vecii vor preamări memoria și roagă pe toți cei ce l-au cunoscut să ia parte la creștinescul prohod ce se va oficia de un sobor de preoți, în ziua de Sâmbătă 8 August ora 3 d. a. în Catedrala Grecescu din T-Severin.

Rugați-vă pentru dânsul.

Licitație minuendă.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 3053 E ex 1933 se publică licitație minuendă pentru darea în întreprindere a restaurării exteriorului bisericii ort. române din Slatina-Nera protppresbiteratul Biserica-albă și pentru acoperirea cu tinichea, țincuită a turnului bisericii pe ziua de 16 August 1936 orele 2 p. m. în sala școlii confesionale din Slatina-Nera.

Prețul de exclamare pentru toate lucrările necesare conform devizului de spese este de 45000 Lei patruzeci și cinci mii). Devizul se poate zilnic vedea la Oficiul parohial din Slatina-Nera.

Licitanții se obligă a depune o cauciune de 10% din prețul exclamării în bani numerar.

Spese de drum sau alte cheltuieli nu se acordă.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a da lucrarea aceluia în care are mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației. Spesele cu devizul și contractul cad în sarcina antreprenorului. Contractul devine obligatoriu pentru antreprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea acestuia de către Venerabilul Consiliu Eparhial.

Comitetul parohial.

Comisiunea pentru dosbaterile posesiunilor faptice din com. Rusca-Montană.

Nr. Pres. XIV. A. 19/6. 28 Iulie 1936.

Publicațiune.

În baza ordinului Ministerului Justiției, direcțiunea judiciară Nr. 71907 din 27 Iulie 1936 s'a ordonat procedura prevăzută de legea XXIX: 1892, privitoare la înscrierea drepturilor de proprietate a posesorilor de fapt, așa după cum dispun legile XXIX: 1886, XXXVIII, 1889 și XVI: 1891, asupra tuturor imobilelor comunei Rusca-Montană, Jud. Severin, din circumscripția Judecătorei mixte Caransebeș.

Potrivit acestora, se invită:

1. Toți locuitorii cari vor să facă cereri motivate asupra înscripțiunilor funduare, să se prezinte în ziua pentru care vor fi citați înaintea comisiei, în localul primăriei com. Rusca-Montană, cu actele pe cari își bazează cererea.

2. Și în fine, toți aceia cari formulează pretenziuni de drept de proprietate asupra vre-unui imobil, dar nu posedă acte proprii pentru intabulare, trebuie să aduna dovezile și datele prevăzute de art. 15—18 al. 5—7 din legea XXIX: 1886 și art. 9 din legea XXXVIII: 1889, cu cari urmează a se prezenta în fața Comisiunii pentru susținerea drepturilor lor, sau a produce o declarațiune de recunoaștere și consimțire a proprietarului prin împroprietărire transmitent, contrar nu își vor putea valorifica drepturile lor pe această cale.

Caransebeș, la 28 Iulie 1936.

M. Stoicescu

Judecător.

Aj. director c. f.

I. Ioanoșiu.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și devizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelor unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, Panciova, Lugoj, Sibiu.

13—52

Rog sprijinul binevoitor.